

საქართველოს

წელი 3 მან.

შაბათი, ივნისის 19 1920 წ.

საქართველოს სახელმწიფო ბანკის

საქართველოს რესპუბლიკა

გაზეთი ღირს თვეში 70 მან., ცალკე ნომერი ყველგან 3 მან.

საქართველოს სატრანსპორტო საზოგადოების გაგზავნა

ამით აცხადებს საყოველთაოდ, რომ მის მიერ გახსნილია ავტომობილებით მიმოსვლა ტფილისიდან კოჯორამდე...

ავტომობილები გადიან თავისუფლების მოედნიდან (ქალაქის თვითმართველობის გვერდზე) დილის 7 საათზე.

ცნობების მიღება შეიძლება საზოგადოების სატრანსპორტო განყოფილებაში (რესპუბლიკის ქუჩა № 8) ყოველ დღე დილის 8 საათიდან—2 საათამდე.

ახლო მომავალში გაიხსნება პირდაპირი ყოველდღიური მიმოსვლა ტფილისიდან კოჯორამდე.

ოფიციალური განცხადება

დეკრეტი

სახელმწიფო დაწესებულებათა და წარმოებათა მუშა-მოსამსახურეთათვის ერთდროულად დახმარების აღმოჩენისა.

1. მიეცეს სახელმწიფო დაწესებულებათა და წარმოებათა ყველა მუშა-მოსამსახურეთ ერთდროული დახმარება თვეური ჯამაგირის რაოდენობისა ყველა დამატების პროცენტებით, ხოლო არა უმეტეს სამი ათასი (3.000) მანეთისა თვეთუფლს.

2. პირველ (1) მუხლში აღნიშნული საკურობისათვის ვაცემულ იქნეს სახელმწიფო ბანკიდან ფინანსთა მინისტრის განკარგულებისათვის ოთხმოცდა ათი მილიონი (90.000.000) მანეთი, რომელიც უნდა იქნეს განაწილებული ფინანსთა მინისტრის მიერ უწყებათა შორის.

შენიშვნა: ამ დეკრეტის მოქმედება გავრცელებულ იქნეს აგრეთვე დამფუძნებელი კრებისა და მთავრობის წევრებზე.

3. დეკრეტი ესე ძალაში შედის დღიდან მიღებისა დამფუძნებელი კრების მიერ. 1920 წ. ივნისის 15.

დამფუძნებელი კრების თავმჯდომარის ამხანაგი ექვ. თაყაიშვილი, რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე ნ. ჯორდანი.

კანონი

მევენახეობისა და მეღვინეობის ტფილისის და ქუთაისის საგუბერნიო კომიტეტების გაუქმების და აღიარებისა, და კონდოლას ხანერგების ერობებისათვის გადაცემისა.

1. გაუქმებულ იქნეს მევენახეობისა და მეღვინეობის ტფილისის და ქუთაისის საგუბერნიო კომიტეტები და მათი საინსტრუქტორო პერსონალი. კრედიტი, თანხა და ინვენტარი გადაეცეს მევენახეობის რაიონში მოქმედ სამაზრო ერობებს.

2. აღიარისა და კონდოლას ამერიკული ვაზის სანერგები სათანადო კრედიტით გადაეცეს აგრეთვე სამაზრო ერობებს.

შენიშვნა: საქირისა და ჩუმლაყის ამერიკული ვაზის სანერგე დატოვებულ იქნეს მიწათმოქმედების სამინისტროს სასოფლო სამეურნეო და მამულის განყოფილების განკარგულებისათვის.

1920 წ. ივნისის 8-ს. დამფუძნებელი კრების თავმჯდომარის უფროსი ამხანაგი ალ. ლომთათიძე, რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე ნ. ჯორდანი.

დეკრეტი

თავდაცვის ფონდისათვის 400.000.000 მან. გადაღებისა.

1. ვაცემულ იქნეს სახელმწიფო ბანკიდან სამხედრო საკურობისათვის თავდაცვის ფონდით ოთხასი მილიონი (400.000.000) მანეთი.

2. პირველ (1) მუხლში მოხსენებული ფონდიდან საომარი გარემოებით გამოწვეული ზარკის დასაფარავად საჭირო თანხა ყოველ ცალკე შემთხვევაში უნდა გადაეხდებოდეს თავდაცვის საბჭოს დადგენილებით.

3) დეკრეტი ესე ძალაში შედის დღიდან მიღებისა დამფუძნებელი კრების მიერ. 1920 წ. ივნისის 15-ს.

დამფუძნებელი კრების თავმჯდომარის ამხანაგი ექვ. თაყაიშვილი.

რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე ნ. ჯორდანი.

კანონი

სასამართლო დაწესებულებათა დებულების მე-406-9 და 406-11 მუხლების შეცვლისა.

1. სასამართლო დაწესებულებათა დებულების მე-406-9 მუხლში აღნიშნული კერძო ვექილობის მოწმობის გადასახადი გადიდდეს: ორმოცი მანეთი-სამაათას მანეთამდე, ხოლო სამოციდათხუთმეტი მანეთი-ხუთათას ხუთას მანეთამდე.

2. იმავე დებულების მე-406-11 მუხლი შეიცვალოს ასე: მე-406-9 მუხლში აღნიშნული გადასახადი, საიდანაც უნდა იყოს მოწმობა მისაღები, ჩაირიცხოს ხაზინის შემოსავალში.

8. კანონი ესე გავრცელდეს ამა 1920 წლის განმავლობაში ვაცემულ მოწმობებზეც იმ პირობით, რომ, უკეთეს მოწმობის მიღებში ვექილი არ შეიტანს ხაზინაში ამ გადიდებით გამოწვეულ განსხვავების ორი თვის განმავლობაში დღიდან კანონის ძალაში შესვლისა, მის მიერ მიღებული მოწმობა ძალა დაკარგულად ჩათვალოს.

1920 წ. ივნისის 8.

დამფუძნებელი კრების თავმჯდომარის უფროსი ამხანაგი ალ. ლომთათიძე.

რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე ნ. ჯორდანი.

კანონი

საქართველოს სახელმწიფო ბანკის შტატისა და ხარჯთ-ალრიცხვის დამტკიცებისა.

1. დამფუძნებელი კრების ამა 1920 წლის თებერვლის 24-ს დადგენილებით დაწესებული საქართველოს სახელმწიფო ბანკის გამგისა, მისი ამხანაგისა და გამგეობის წევრთა ჯამაგირის ნაცვლად დამტკიცებულ იქნეს ამა 1920 წლის ივნისის 1-დან ამ კანონთან დართულ შტატში აღნიშნული მათი ჯამაგირი.

2. დამტკიცებულ იქნეს ამა 1920 წლის ივნისის 1-დან ამ კანონთან დართული სახელმწიფო ბანკის შტატი და ხარჯთ-ალრიცხვა.

3. მეორე (2) მუხლში მოხსენებული შტატისა და ხარჯთ-ალრიცხვის საკურობისათვის ვაცემულ იქნეს სახელმწიფო ბანკის გამგეობის განკარგულებისათვის ბანკის შემოსავლის თანხიდან ამა 1920 წლის ივნისის 1-დან 1921 წლის იანვრის 1-დე შვიდი მილიონი ორას ოცდაორი ათას ცხრასი (7.222.900) მანეთი.

1920 წ. ივნისის 8-ს.

დამფუძნებელი კრების თავმჯდომარის უფროსი ამხანაგი ალ. ლომთათიძე.

რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე ნ. ჯორდანი.

შტატი და ხარჯთ-ალრიცხვა, საქართველოს სახელმწიფო ბანკისა 1920 წლის ივნისის 1-დან 1921 წლის იანვრის 1-დე.

Table with columns: № რიგში, თანამდებობა და ხარჯის დანიშნულება, რიცხვი, თვეთუფლს, თვეთუფლად, ყველას თვეთუფლად, ყველას 1920 წ. იანვრის 1-დან 1921 წ. იანვრის 1-დე.

შვიდი მილიონი ორას-ოცდა ორი ათას ცხრასი (7.222.900) მანეთი. 1920 წ. ივნისის 8-ს. დამფუძნებელი კრების თავმჯდომარის უფროსი ამხანაგი ალ. ლომთათიძე, რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე ნ. ჯორდანი.

არა ოფიციალური განცხადება მოგარაგების საინისტროს-გან

სტატისტიკური გზით შეკრებილი ცნობები, ძალიან იშვიათად, რომ ამსოლიუტურ სინამდვილესთან ახლო იდგნენ. მით უმეტეს ეს ითქმის სასოფლო სამეურნეო სტატისტიკის შესახებ, კერძოდ მოსავლიანობის სტატისტიკაზე, რომელსაც არ მოელოება საშვალეობანი გარდა კერძო წყაროებისა. ეს წყაროები კი არიან ის ცნობები, რომელსაც მიწა-აწლიან მას თვით მეურნენი ასეთი ცნობე-

ბი არა საინფორმაციო მაშინაც კი, როცა მათ მიმწოდებელთ არა ბქეთ არავითარი მოსაზრება სინამდვილისთვის გადახვევისა. ცნობილია, რუსეთის სტატისტიკა მოსავლიანობის შესახებ, რომელიც ქვეყნებოდა ცენტრალურ სტატისტიკურ კომიტეტის და მიწათმოქმედების სამინისტროს მიერ ყოველთვის ძრიულ დაშორებული იყო სინამდვილესთან, თუმცა და ერთსა და მეორე დაწესებულებათა ამ დარგში ქონდათ სათანადო ხანგრძლივი გამოცდილება. მით უმეტეს გადამეტებული იქნებოდა გვეფქრა, რომ ჩვენს ახლად ფხვ ადგებულ სტატისტიკას შესძლებოდა რამდენიმე მაინც

სინამდვილესთან დაახლოებული ცნობები მოეწოდებინა. გარდა სხვა მრავალ დაბრკოლებათა, რომლებთან ბრძოლა ძლიერ ძნელია, მას უხდება იმუშაოს ასეთ ხანაში, როდესაც სოფლის მეურნე, როგორც ზევიცისთვის ერთად ერთად მიმწოდებელი მოსავლის ცნობების რეკვიზიციით დაზინებული თუ აღჭურვილი იმედით სახელმწიფოს დახმარებისა, სოფლის თავისთვის სასარგებლო შემცირებულ ფრენის თავისი მოსავლის ვარაუდი. ასეთი შეხედულებანი ნათლად დაამტკიცა სტატისტიკურ კომიტეტის გასულ წლის მუშაობის შედეგებში. მისი ანგარიშით, მოსავლის გამო, დეფიციტის დასაფარავად შემოსახად პურის ვარაუდი გამოიხატა არა ჩვეულებრივ ციფრად 21,4 მილიონ ფუთში. ესე იგი ერთ-ნახევარჯერ წააცალა მთელს მოსავალს. სინამდვილეში კი აქამდე შემოზიდულია მთლად 1—1½ მილიონი ფუთი და როგორც ვხედავთ, ქვეყანა არ დამშულა. ეს ფაქტი ნათლად გვიმტკიცებს, თუ როგორის სიფრთხილით უნდა მოვექცეთ სტატისტიკურ ცნობებს. შემცირებული ვარაუდები, მოსავლის შესახებ, საშიში არიან კიდევ მით, რომ ქმნიან საშუალებას სახლპროსპექტუალისა, ფასების საგრძობლოთ აწვივას.

ასეთივე არა სასურველი შედეგების გამოცხადება შეუძლია სავალალოთ იმ ცნობებსაც, რომელნიც გამოქვეყნებულნი არიან ვახეთ „ბორბის“ 129 ნომერში და სხვა ვახეთებში. ცნობები აღნიშნავენ რომ, ცენტრალურ სტატისტიკურ კომიტეტის ვარაუდის მიხედვით, მთელ რესპუბლიკაში ვითომც უზრუნველყოფილი იყვნენ ახალ მოსავლამდე მხოლოდ 41,9 პროც. მცხოვრებლებისა. ამ ანგარიშის სინამდვილე ისეთივე საეჭვოა, როგორც გასულ შემოდგომისა. წყარო ასეთ ცნობების იგივე სოფლის მეურნე არიან, რომელთაც ბედი უღიმის მით, რომ ამით შესაძლებლობა ეხსნებათ თავიანთი მოსავალი გაანაღდონ სპექულანტურ ფასებში. ბუნების საუბედურო მოვლენები გზას უხსნიან სპექულანტებს და ბოროტ-მოქმედთ არწმუნონ ხალხი, რომ ჩვენნი ქვეყანა სდგას შიმშილის აჩრდილის წინაშე. მომარაგების სამინისტრო, რომელიც ფრთხილად ადევნებს თვალ-ყურს პურის საკითხს რესპუბლიკაში, მოუწოდებს ხალხს სიმშვიდისა. განგაშისათვის არ არის არავითარი მიზეზები. რა უბედურებასაც არ უნდა წარმოადგენდეს სეტყვა, წყალ დიდობა და სხვა, ისინი მაინც ჭადგობრივი ხასიათისანი არიან და გადამეტებით ნაზღაურდებიან ყველასთვის თვალსაჩინო ნათესის სიგრძის საგრძობლოთ გაზრდით. საუკეთესო მოსავლიან ადგილებში კახეთისა სახლის ბანებიც კი არ დარჩენილან დაუთესავი. როგორაც არ მალავენ მცხოვრებნი საქმის სინამდვილეს, მიუხედავად ამისა, სტატისტიკურ კომიტეტის მიერ შეკრებულ ცნობათა თანახმად, სივრცე აწეულის ნათესისა მაინც გაზრდილია ათზე მეტ პროცენტით. მომარაგების სამინისტრო დარწმუნებულია, რომ თუ ბუნების უბედურებანი ისევე არ დაგვატყდა თავს მომავალი წლის მოსავალი უმჯობესად უქეთესი იქნება ფასულ წელზე. გარდა იმისა, რომ დათესილ მიწების სივრცე წელს გაცილებით მეტია ვიდრე გასულ წელს, თვით სამინისტროს მიერ ფართოთ დაყენებული გეგმა, ხორბლის შემოზიდვისა საზღვარ გარეთიდან, თავდებია იმისა, რომ არავითარ შიშს ადგილი არ უნდა ჰქონდეს. ამასთან ერთად სამინისტროს გეგმაში უნდა სასტიკათ ებრძოლოს კონდრატინულთა საქართველოს საზღვრებშიდან პურის გაზიდვას. სამინისტრო დარწმუნებულია, რომ ამ მხრით ის იპოვის საზოგადოებაში სრულ თანაგრძობას და საქირო დახმარებას.

სასტიკი ბრძოლის გამოცხადებით ყოველივე ბოროტ-მოქმედებათა წინააღმდეგ, დამშვიდებული და კრიტიკული შეფასებით ყოველივე იმ ხმებისა, რომელსაც ავრცელებენ ჩვენი მტრები საზოგადოებაში აურ-ხაურის შესაქმნელათ, სამინისტროს შეძლება მიეცემა ოდნავით მაინც შეიმსუბუქოს ის მოვალეობა, რომელიც მას აწევს. აქეთივე მოუწოდებს ის საზოგადოებას.

საბჭოთა რუსეთის ცხოვრება

საქართველოს ყოფილი ელჩის ნაამბობი.

ტფილისში ჩამოვიდა საქართველოს ყოფილი ელჩი ალექსი ხუნდაძე, რომელმაც საქ. დეშათა სააგენტოს თანამშრომელთან საუბრის დროს რუსეთის ცხოვრების შესახებ შე-

მდევი სთქვა: მოსკოვიდან ჩვენ დიდი ხანია გამოვიდით, დაახლოებით მარტის შუა რიცხვებში და ამგვარად გზაში ვიყავით 2½ თვე, ამის წყალობით საზავო დღეეულებაც გრ. ურატაძის მეთაურობით მე მოსკოვში ვერ ვიშვარო. ქართველი ცხოვრება მოსკოვში ძლიერ მიძევა და მუშათა წრეებში პირადად ჩემი დამოკიდებულების წყალობით მე შემეძლო მათი დახმარება. სიმართლე მოითხოვს აღნიშნოთ, რომ საბჭოთა მთავრობის დამოკიდებულება საქართველოსთან და მის მოქალაქეებთან მტრული იყო. მთავრობის წარმომადგენლები ჩვენ უკლავდნენ და როგორც მე, ისე მთელი მისია რამდენჯერმე ვისხედით საბჭოთა ციხეებში. საბჭოთა რუსეთის ინფორმაცია საქართველოს ცხოვრების შესახებ უკლავდა არის დაყენებული. გამოვიდა ასეთი ცნობები, რომ მაგალითად საქართველოს „კონტრ-რევოლუციონური მთავრობა“ უსამართლოდ ხვრეტს საბჭოთა რუსეთის ქვეშევრდომთ. მე არ ვაღიარებ ვერა იმ ცოლის წამებას, რომელიც საქართველოზე იყო გავრცელებული. ვაგწმინდები აგრეთვე იმის შესახებ, თუ ვინ ავრცელებს შეგნებულად ამ ხმებს. მაგრამ მე, როგორც ოფიციალური წარმომადგენელი საქართველოსი, უნდა ყოველივე ზომები მივიღო იმისათვის, რომ ასეთი ცილის წამება გამექარწყლებია. მე მივიღე ერთად ერთი მისაწვდომი საშუალება ე. ი. ბერლინში მემართე საქართველოს დიპლომატურ წარმომადგენელ ა. ჩხენკელს მიეწერა ყოველივე დახმარება გაეწიათ ჩვენთვის. საგანგებო ბრძანებით აკრძალული იყო მოეხდინათ ჩხრევა. მისის განქარაუვლებაში იყო ტელეგრამა „სადაც მთელი მისია მოთავსდა. მოსკოვის ცხოვრების შესახებ მე ვიტყვი მხოლოდ სხვათა შორის. იგი ისეთი მიძევა, რომ ზედმეტი ამაზე ლაპარაკი, იმდენათვე მიძევა, როგორც იქ ცხოვრება. აი ზოგიერთი ცნობები: შაჰარი 2500 მ. გირვანქა, კარაქი 2500 მან. გირვანქა, რასაკვირველია საშინლად ძვირია პური, ხორცი. არ არის განათება შეშა, არ მოქმედებს კანალიზაცია, შეშის შოვანა შეუძლებელია მხოლოდ განსაკუთრებული უბრაუტისობით.

ამისთანა ბედნიერი ხალხი აწყობს პატარა ქუჩებს და ხარშავენ სადილს. თუმცა მე ვთქვი რომ განათება არ არის მეთქი, მაგრამ განმარტე უფრო ნათლად, რომ ელექტრონი ეძლევათ რაიონებს კვირაში ერთხელ. ასე რომ შემოღებულია ყოველ რაიონს განათება ეძლეოდეს რიგით. სიკვდილი ისევე ძნელია, როგორც სიცოცხლე. მოსკოვს აკლდადები (მორგები) არასოდეს არ არის ცარიელი.

მარხავენ ორდღობით. ერთ კუბოში ასვენებენ რამდენიმე მიცვალებულს. ასე მიავთ სასაფლაოზე, სადაც ერთ საფლაოში ჩაჰყრიან ხოლმე ვაშებს. კუბო კი ცარიელი მიჰქვთ უკანვე. მიუხედავად იმისა, რომ ვაჭრობის სრული ნაციონალიზაცია მოხდა, ვაჭრობა მაინც ზოგიერთ ადგილში ჩუმად სწარმოებს. ასეთი ვაჭრობა იწვევს რეპრესიებს, გაჩხრეკას, შემოწმებას და სხვა.

ჯალდისური წრე იქმნება ასე ლეგალურად. არ შეგიძლიან იყიდო არა ლეგალურად, საშიშიცა და მეტად ძვირიც. ხშირია აგრეთვე გაჩხრეკა პოლიტიკურ ხასიათისა. ვანსაკუთრებით მახსოვს შვედების გაჩხრეკა, რომელიც ვაჭრებდა ორი-სამი კვირა. ერთ ასეთ გაჩხრეკაში მოჰყვა ჩემი ცოლიც. მოსკოვიდან ოდესამდე გზაზე მოგვიხდა სიარული 16 დღეს მატარებლის გამოსვლა მოსკოვიდან გამოურკვევლია. მატარებლებს ამზადდენ არა იმ მართო კერძო პირებისთვის, არამედ ხელისუფალთა წარმომადგენელთათვისაც, რომელიც მიემგზავრებიან ხოლმე თანამდებობის საქირო საქმეებზე. ვაგონები იკრებიება თავისი მიმართულებებით და როდესაც კი მოგროვდება ასეთი ვაგონები მაშინ მიუბამენ ხოლმე ორთქლმავლებს. კლასის ვაგონები თითქმის სრულიად არ არის, რადგან ასეთი ვაგონები მიციმული აქვს არმიას.

ოდესაში მე ვნახე საქართველოს ეკონომიური მისია უშვერბიძის და ჟორჯოლიანის მეთაურობით. ოდესის საკონსულო იძულებული იყო თავისი საქმეების ლიკვიდაცია მოეხდინა ჯერ ისევ მოხალისეთა იქ ყოფნის დროს. მაშინ იყო, რომ მოხალისეთა წაიღეს გემი, რომელიც საქართველოს ეკუთვნოდა და დღემდე იგივე ოდესის ნავთსადგურში არ გამოჩენილა. საბჭოთა ხელისუფალნი ამ გემზე პრეტენზიებს აცხადებდენ და მისი წამოღება საშობლოში ჩვენ ვერ მოვახერხეთ. ოდესის ხელისუფალნი აცხადებენ, რომ ამ საქმეში ისინი გაცნობილნი კარგად ვერ არიან, რაკოვსკიმ კი ჩვენ შეკითხვაზე პასუხი მოგვცა თვე ნახევრის შემდეგ და განაცხადა, რომ ის ჩიჩე-

რინის დაუკითხავად ამ საკითხს ვერ გადასწყვეტს. დავარგეთ რა ყოველივე იმედი ამ გემის მიღებაზე, ჩვენ გადავწყვიტეთ მივცემა. რთა იალქნებით იახტას „ვეგა“-სთვის, რომელშიც აღგვივითვა ბათუმში ჩაყვანა 800,000 მანეთად ან ნიკოლოზის 40 ათას მან. ჩვენი ეკონომიური მისია დარჩა ჯერ ოდესაში და შესაძლოა გადავწყვიტოთ გემის საკითხი. მისია მეტად ენერგიულად მუშაობს ეკონომიურ ურთი-ერთობის დამკარებისთვის. მისიამ უკრაინის კოოპერატივებთან დასდო ხელშეკრულება პურის გამოზიდვის შესახებ საქართველოში. ეს კოოპერატივთა კავშირი სოლიდარულია და უნდა ვიფიქროთ, რომ იგი შესაძლებელია თავის თავზე მიღებულ ვალდებულებას. მისიას მუშაობაში ოდესაში შვედის ე. დ. ხუნდაძე.

იახტა „ვეგა“ გზისკენ მომავალ ქარის წყალობით იალტაში ჩამოვიდა ორი დღის განმალბაში. აქ ჯერ ჩვენ უარი გვითხრეს ნავთსადგურში გაშვებაზე, შემდეგ მე მიიხრეს იახტის წითელ ღროშით დანახვამ იალტაში მიქმამო-მოქვა გამოიწვია. გავრცელებულა ხმები, რომ ოდესა აუღიათ და იქიდან გამოქცეულან კომუნისტები, მაგრამ როდესაც გამოიჩინა, რომ იახტაზე იყო საქართველოს მისია, მაზრის უფროსმა გოლინიცეკუტუხოვმა ბრძანება გასცა, რომ ჩვენთვის ნება მიეცად ნაპირებზე მივსულიყავით და საქირო საგნებზე მიეწოდათ. მეორე დღეს ჩვენ მივიღეთ გენ. ვრანგელიდან დეპეშა, სადაც გამოსთქვამდა სინანულს იმის შესახებ, რომ სამხედრო მდგომარეობის გამო მას არ შეეძლო დაეთმო გემი ჩვენთვის. ასეთივე პატივისცემით შეგვადნენ სოჭაში.

დასასრულ ა. ხუნდაძემ შენიშნა, რომ უქანასკნელ ხანაში კონტრ-რევოლუციონერების განმოსვლამ საბჭოთა მთავრობას პოზიციები გაამარბინა.

ბოლშევიზმის აღმოფხვრა პსიქოლოგიურად მხოლოდ ძალუქს თვით რუსეთის ხალხს. ეხლაც კი ბოლშევიკთა მუშაობაში სიანს ბურჟუაზიული კონტრები, ძალა უფლება ცდილობს დაემყაროს ვერც წოდებულს „სერედ-ნიაც“, რომელიც უქვევლია წარმოადგენს კერძო საკუთრების დამცველს. ბოლოს საყუარდობა ის ფაქტი, რომ ბოლშევიკებმა მიმართეს ყველა ქვეყნის კაპიტალისტებს წინადადებით, რომ მათ თავს იღვან რუსეთის ეკონომიურად აღორძინება და ბუნებრივ სიმდიდრით სარგებლობა. უფლებების ნორმებზე საბჭოთა რუსეთში მენებლება ლაპარაკი. მოვიყვან მხოლოდ დამახასიათებელ ფაქტს: ჩვენი მსახიობი ალექსი მესხიშვილი მიწვეული იყო რეჟისორად საბჭოთა ერთ-ერთ თეატრში. მაგრამ შემდეგ დაიჭირეს მარტო იმისთვის, რომ იმის შვილი მაშინ საქართველოს რესპუბლიკის იუსტიციის მინისტრი იყო.

იუსტიციის სამინისტროში სისხლის ხამართლის სტატისტიკის ორგანიზაცია.

იუსტიციის სამინისტროს, საოლქო სასამართლოს, ერობის კავშირის კომიტეტის, მიწად-მოქმედების და სამხედრო სამინისტროს წარმომადგენლების მონაწილეობით შესდგა სხდომა სისხლის სამართლის სტატისტიკის გამოსამუშავებლად. გამოიმუშავეს სისხლის სამართლის ბარათების ბლანკები, სასამართლოზე გადაცემულთა, გამართლებულთა და აგრეთვე შეწყვეტილ საქმეებისა. იუსტიციის სამინისტროსთან შეთანხმებით გადაწყდა სისხლის სამართლის მთელი სტატისტიკა გადაეცეს ცენტრალურ სტატისტიკურ კომიტეტს, სადაც უნდა შედიოდეს ბარათები, რომელსაც შეადგენენ საოლქო სასამართლოები, მომრიგებელი მონამართლებები და სხვა სასამართლო დაწესებულებები. კომისიამ დაავალა სტატისტიკურ კომიტეტის თავმჯდომარე მანდელშტამს და საოლქო სასამართლოს წარმომადგენელ ლუნკევის გამოიმუშაონ ინსტრუქცია სასამართლოს დაწესებულებებისათვის და კერძო პირთათვის სტატისტიკური ბლანკების შესაკრებათ, აგრეთვე აღნიშნონ ის დამატებითი კითხვები, რომლებიც დამნაშავეთ უნდა წარედგინოს საქმის გარჩევის დროს. ამავე სხდომაზე განიხილეს კანონპროექტი ერობის კავშირის მთავარი კომიტეტებისა მცხოვრებთა სამოქალაქო რეგისტრაციის შესახებ. ეს კანონპროექტები გადაეცეს დასასკვნელად იუსტიციის სამინისტროს, საიდანაც იგი გადასცემს კომისიას. ე. ჯაფარიძის თავმჯდომარეობით. კომისიამ სურვილი გამოთქვა, რომ იუსტიციის სამინისტროს კომისიამ დაჩქარებით განიხილოს კანონპროექტი და ამ საქმეში მცოდნე პირები მოიწვიოს.

ყალბი ორგანიზაცია.
ტფილისში აღმოაჩინეს ორგანიზაცია, რომელიც ციხეებში დატყვევებულთა ყალბი მოწმობებით ანთავისუფლებდა. გამოძიებას ამ საკითხის შესახებ სისხლის სამართლის მინისტრის უფროსთან ერთად იუსტიციის სამინისტროს განსაკუთრებულ მინდობლებათა მიხედვ აწარმოებდა იუსტიციის დეპარტამენტის დირექტორის გ. ჟორდანიას პირადი ხელმძღვანელობით. მიღებულ ენერგიულ ზომების გამო ბანდის ყველა მონაწილე დაიჭირეს. აღმოაჩინეს ბეჭდები, რომლებსაც ტყუსათა განთავისუფლების შესახებ ყალბ ორდერებს არტყამდენ. საქმე საპროკურორო შედამხედველობას გადაეცა.

დაგვიჩვენე კრებაში

გაგორდის აბანოებში.
მიწათ-მოქმედების სამინისტრომ დამფ. კრებაში კანონპროექტი წარმოადგინა ხაზინიდან საქირო თანხის ვალდების შესახებ, რომლითაც უნდა გაუსწორდენ ტფილისის გაგორდის აბანოების ყოფილ მებატრონებს. თანახმად კანონპროექტისა მთავრობას ტფილისში სულ 14 გაგორდის აბანო გამოუყიდა, რომელნიც შემდეგ იჯარით გაუცა. მიწათ-მოქმედების კანონპროექტი განსახილველად აგარაულ კომისიას გადაეცა. უქანასკნელმა მოიწონა იგი. ამ ჯამად კანონპროექტი განსახილველად საბიუჯეტო საფინანსო კომისიას გადაეცა.

დახმარება სტიქიურ უბედურებისაგან დაზარალებულთ.

აგარაულ კომისიაში მიღებულ იქნა მიწათ-მოქმედების დეკრეტის პროექტი ხაზინიდან 10 მილ. მანეთის გადადების შესახებ, რომელიც აუცილებელია სტიქიურ უბედურებისაგან აღმოსავლეთ საქართველოს ზოგიერთ მაზრის დაზარალებულ მცხოვრებთა დასახმარებლად. მიწათ-მოქმედების სამინისტრო თავის მოხსენებაში აღნიშნავს თელავის, ბორჯალოს და სიღნაღის მაზრების მიმდგომარეობას, რომელნიც 28 ზ მანის დაზარალებენ სეტყვისაგან. ზარალის გამოსარკვევად სამინისტრომ ადგილობრივად აგრონომები დაგზავნა, რომლებსაც ევალებათ დაზარალებულ რაიონების დათვალიერება. შემდეგ მინისტრი თავის მოხსენებაში აღნიშნავს, რომ ზარალდელმა მოსახლეობამ და სურსათზე ფასების ძლიერმა აწევამ მიწების დამუშავების საქმეში გლხები აიძულა მაქსიმუმამდე აეყვანათ თავისი შრომის უნარი და მართლაც გაზაფხულისთვის ამ რაიონებში არც ერთი დაუმუშავებული ნაჭერი მიწა არ იყო დარჩენილი. მიმე ვაგლენას ახდენს მცხოვრებლებზე სტიქიური უბედურებისაგან გამოწვეული ზარალი. საჭიროა დაუყოვნებლოდ დახმარება მთავრობის მხრით, რათა აღდგენილ იქნეს მიწების დამუშავება. მიწათ-მოქმედების სამინისტრო უკვე თავის ინიციატივით გამოეხმარა მცხოვრებთა საქიროებას და გამოართვა რა სესხის სახით მომარაგების სამინისტროს 3 მილ. მანეთი; გადასცა იგი თელავის ერობას, რომ უქანასკნელს შეეძინა საადრო სიმინდის თესლი და იგი დაზარალებულ მცხოვრებთათვის დაეირიებდა. აგრონომებს გარდა ამ რაიონებში მცხოვრებთა ზარალის რაოდენობის დეტალური გამოსარკვევად გაგზავნილია სტატისტიკებიც. შემდეგ მიწათ-მოქმედების სამინისტრო იძლევა ვრცელ ანგარიშს იმისას, თუ რამდენი სათესი მასალა დასჭირდება სამი მაზრის მცხოვრებლებს.

უცხოეთი

ფინლიანდის სეიმი
7 და 8 მაისს ფინლიანდის სეიმში ცხარე დებატები იყო გამართული არმიის რეორგანიზაციის და ზავის ხელშეკრულების შესახებ.

რუსეთი და ლიტვა

საბჭოთა რუსეთის და ლიტვის შორის ამჟამად სწარმოებს საზავო ზოლაპარაკება. როგორც ერთ-ერთი კომენსანელი ვახეთი ვაღმოცემს, ბოლშევიკები ბევრ დათმობაზე მიდიან. ამის გამო მოსალაგებელია სულ ახლო მომავალში საბჭოთა რუსეთს და ლიტვის შორის ზავის ხელშეკრულება და მკიდრო კავშირიც დაიდოს.

კორიციის ოკუპაცია

ათინიდან იტყობინებიან რომ ბერძენის ჯარმა დაიწყეს კორიციის ოკუპაცია.

ოსმალეთი და საბერძნეთი

ათინის ვახეთების ცნობით საბერძნეთი და ოსმალეთს შუა ზოლაპარაკება იწყება. მიუხედავად იმისა, რომ საბერძნეთი ბევრნი-

რად დაკავშირებულია მოკავშირე სახელმწიფოების პოლიტიკასთან იგი მაინც საკმაოდ ბუნებრივად და საჭიროდ სთვლის ოსმალეთთან სეპარატიულად მოლაპარაკება დაიწყოს.

ინდოეთში

ინდოეთის ვიცე-მეფემ ინდოეთის მაჰმადიანებს მანიფესტით მიმართა, სადაც სანდრემოს გადაწყვეტილებას ოსმალეთის შესახებ ამართლებს.

ფრაკიის გუბერნატორი

ფრაკიის გენერალ-გუბერნატორად დანიშნა სახტურისი.

გენერალის განცხადება

გენერალის განცხადება რომ მეფე ალესანდრეს გამგზავრების ხნები ევროპაში სიმართლეს არ შეეფერება.

სამხალრო ცნობა

მათავარი შტაბისა. ტფილისი. 18 ივნისი.

როყის მიმართულებით ჩვენმა ჯარმა დაუკრა სოფელი კოშკი. წინსვლა გრძელდება. დანარჩენ მიმართულებებზე სიწყნარეა.

კალაქთა კავშირის წარმო-გადგენალთა პრილოვა.

ოთხშაბათს 16 ივნისს გაიხსნა კალაქთა კავშირის წარმომადგენელთა ყრილობა. ყრილობის განხილვის დასრულებამდე კრების პრეზიდიუმის წევრნი: ა. ლომთაიძე, ს. მდივანი, ე. თაყაიშვილი, შინაგან საქმეთა მინისტრი—ნ. რამიშვილი, მიწად მოქმედების მინისტრი—ხომერტიკი, ფინანსთა მინისტრის ამხანაგი ავალიანი და ერობათა კავშირის თავმჯდომარე ჭიჭინაძე.

ყრილობა გახსნა მოკლე სიტყვით კალაქთა კავშირის მთავარ კომიტეტის თავმჯდომარემ ელიაშვილმა. ყრილობის პრეზიდიუმში ერთობლივად იმსახურებენ ტფილისის კალაქის მოურავი ბ. ჩხიკვიშვილი (თავმჯდომარე), გრ. გველესიანი (თავმჯდომარის ამხანაგი) და მდივანბაძე: ხახანაშვილი და ბაღრაშვილი.

ბ. ჩხიკვიშვილი მოკლე სიტყვაში მადლობას უცხადებს ყრილობას იმ ნდობისთვის, რომელიც გამოუცხადა მას ყრილობამ და აღნიშნავს, რომ ყრილობას დაკისრებული აქვს მეტად დიდი და პასუხსაგები როლი. ყრილობა თავის პასუხსაგები მუშაობიდან უნდა გამარჯვებული გამოვიდეს და შეასრულოს თავისი სახელმწიფოებრივი მოვალეობა. შემდეგ ბ. ჩხიკვიშვილი მისვალად დამფუძნებელ კრების, მთავრობის და ერობის წარმომადგენლებს გამოსთქვამს აზრს, რომ ისინი კვლავანდებურად ყურადღებით მოეპყრობიან კალაქების მოთხოვნილებებს. დასასრულ ბ. ჩხიკვიშვილი წინადადებას იძლევა, რომ ყრილობის სახელით გვეგზავნოს მისასალმებელი დეპეშა რესპუბლიკის შეიარაღებულ ძალებს. წინადადება მხურვალე აპლოდისმენტებით ერთხმად იქნა მიღებული.

დამფუძნებელი კრების წევრი ე. თაყაიშვილი უსურვებს ყრილობას ნაყოფიერ მუშაობას და აცხადებს, რომ ადგილობრივი თვითმმართველობა რესპუბლიკის ბურჯს წარმოადგენს. კალაქის ცხოვრების სათანადო ორგანიზაციის, კალაქის ერობების თავიანთი საქმის შესრულებით რესპუბლიკა დაკული და უსრულწყოფილი იქნება გარეშე და შიგნის საფრთხისგან. შინაგან საქმეთა მინისტრი ნ. რამიშვილი ანვითარებს იგივე აზრს და აღნიშნავს, რომ კალაქის თვითმმართველობებს შეუძლიან დიდ ძალას წარმოადგენდნ და მისცენ რესპუბლიკას კრიზისის დროს დასაცდნობი ადგილი. მთავრობა უწყველად უნდა ემყარებოდეს თვითმმართველობაზე. რესპუბლიკა ძლიერი იქნება მანამდის, სანამდის ძლიერი იქნება ეს სახელმწიფოებრივი აპარატი. ამ გარემოებას გამონაკლისად სთვლის მთავრობა და ამიტომ ეხლა, როდესაც მუნიციპალური პოლიტიკის საფუძვლები მუშავდება, საჭიროა გავიგოთ კალაქის თვითმმართველობების ხმა. დასასრულ ორატორი მიესალმება ყრილობას და გამოსთქვამს იმედს, რომ ყრილობა მის წინ გადასწყვეტს დასამულ საკითხებს და თავისუფლად შეასრულებს.

ფინანსთა მინისტრის ამხანაგი დაახსიათა რესპუბლიკის ფინანსური მდგომარეობა და აღნიშნა, რომ კალაქთა კავშირის წარმომადგენელთა ყრილობას შეუძლიან დაეხმაროს ფინანსთა მინისტრის, სახელმწიფოს ბიუჯეტის შედგენის დროს თავისი მიხედულობით. შეთანხმებული მუშაობით შეიძლება ფინანსური მიმეხ საკითხის გადაწყვეტა. ყრილობის შემწყობით სასურველი იყო განსახლებული ყოფილიყო კალაქებს და სახელმწიფოს შორის ფინანსური უფლებანი.

ახალი აზრები

სახალხო გვარდიის შტაბი. სახალხო გვარდიის კულტურულ-განმანათლებელი განყოფილება სამხედრო სამინისტროსთან არსებულ განმანათლებელ სექციასთან ერთად ფრონტზე კინემატოგრაფიულ სურათების გადაღებასა და მეორეს მხრით ხურათების ჩვენებას შეუდგა. კოოპერატივთა ცენტრალურ კავშირის გამგეობამ ამ მიზნისათვის განყოფილებას მოძრაო კინემატოგრაფი გადასცა. კულტურულ-განმანათლებელმა განყოფილებამ ფრონტზე უკვე რამდენიმე სენსი მოაწყო. ჩვეულებრივად სენსების წინ ამბობდნ სიტყვებს მიმდინარე მომენტის შესახებ და ურიგებდნ ლიტერატურას. აჩვენეს შემდეგი სურათები: „დამფუძნებელ კრების გახსნის დღე“, „გვარდიის დღე“, „საქართველოს დამოუკიდებლობის პირველი და მეორე წლის დღესასწაული“, სცენები ნინოვილის მოთხრობიდან და სხ.

ფქვილი ტფილისისათვის. რკ. გზის სამმართველოში ცნობები მოვიდა იმის შესახებ, რომ 17 ივნისს ბათუმში მოსულა ამერიკის გემი და თან მოუტანია 500,000 ფუთი ფქვილი. ფქვილის ტფილისში ჩამოსატანათ საჭიროა ყოველდღე 70 ვაგონი. 18 ივნისს ეს ვაგონები ბათუმის სადგურზე იყო ამასთანავე რკ. გზის ექსპლუატაციის უფროსმა გ. აბელიშვილმა განკარგულება გასცა, რომ ფქვილი ბათუმიდან ტფილისში გადმოიტანათ სამარშრუტო მატარებლებით. ეს ფქვილი გამოაქვთ ამერიკის მისიის ნება-რთვით.

საქართველოს სატრანსპორტო საზოგადოებაში აღრიცხვა შარა-გზებზე, რომლებზედაც საზოგადოების ავტომობილები დიდის. ამჟამად სამი გზაზე არსებობს ტფილისის, ქუთაისის და სოხუმის. ოც ივნისისთვის ბორჯომის გარეუბრე გაიხსნება; ტფილისის გარეუბრე აწყობს მიმოსვლას ტფილის-მანგლის-ყაზბეგის გზებზე; ქუთაისის—ქუთაის—ხონი—სამტრედია—ბაღდად—ონის გზებზე; სოხუმის სოხუმ—ახალ—აიონის—გუდაუთის—გაგრის—ოჩჩოჩის და ახალსენაკის გზებზე; ბორჯომის ბორჯომ—ახალციხე—ახალქალაქ—ახალთუმის გზებზე. ქუთაისის გუბერნიაში და განსაკუთრებით სოხუმის ოლქში ავტომობილებით მიმოსვლა ძლიერ გაძნელებულია კარგი გზების უქონლობის გამო. მაგრამ ერობა დიდ დახმარებას პირდება ამ გზების შეკეთების საქმეში, აღნიშნულ გზებზე ავტომობილებით მგზავრება გადაყავთ და ბარგი გადააქვთ. შემდეგში საზოგადოებას განზრახული აქვს ამ სფეროში თავისი მოქმედება უფრო გააფართოვოს.

ინვალიდთა საერთაშორისო ყრილობა. 16 ივნისს ხარკოვიდან ტფილისში მოვიდა საერთაშორისო ომის ინვალიდთა ყრილობის მომწვევი საორგანიზაციო კომისია, რომელიც დასავლეთ ევროპაში მიდის ინვალიდთა საერთაშორისო ყრილობის მოსაწყევით. ამ კომისიის მიზნათ აქვს აგრეთვე ევროპაში არსებულ ყოველგვარ ინვალიდთა მიმართ დახმარების შესწავლა. ცნობებისათვის გთხოვენ მიმართოთ ტფილისის ინვალიდთა კავშირის საშუალებით კომისიის თავმჯდომარეს.

რკ. გზ. კონვენცია საქართველოსა და საბჭოთა რუსეთის შორის. გზათა მიმოსვლის დეპარტამენტის დირექტორი ინჟ. ბ. ჭიჭინაძის წინადადებით რკ. გზის სამმართველო შეუდგა საქართველოს და საბჭოთა რუსეთის შორის რკ. გზის შესახებ დასადებ კონვენციის პროექტის შემუშავებას. ჯერ იმუშავებენ კონვენციის საერთო დებულებას, შემდეგში დამამუშავებენ საკითხს მგზავრთა მიმოსვლის და ბარგის ვატან-გამოტანის შესახებ.

საბჭოთა რუსეთის საკონტროლო კომისიის ჩამოსვლა. 17 ივნისს ტფილისში ჩამოვიდა საბჭოთა რუსეთის საკონტროლო კომისია. ეს კომისია ჩამოვიდა ბაქოს მატარებელით. ამავე მატარებელით ტფილისში ჩამოვიდა ადგილობრივი რკ. გზის სამმართველო უფროსი ინჟ. ვეისი.

დახმარება სახელმწიფო მუშებს. მიწათ-მოქმედების სამინისტრომ მომარაგების სამინისტროში აღძრა საქარის სანერგის მუშებისა და ვაჭავეის სახელმწიფო მუშებისადმი სასურსათო დახმარების შესახებ საკითხი. მომარაგების სამინისტრომ მათ უკვე გადასცა ფქვილი და სხვა სანოვავე.

წამლის ფაბრიკა. სოხუმის პროვიზორთა ამხანაგობამ მიწათ-მოქმედების მინისტრს მიმართა თხოვნით, რათა მათ იჯარით გადაეცეთ სოხუმის წამლის ფაბრიკა.

სხეულიყო კომიტეტის საქმიანობა. სახალხო განათლების სამინისტროს მიერ შედგენილი სპეციალური კომიტეტი ამ ე-

მად ტერმინოლოგიის და ქართულ ლიტერატურულ ენის დამუშავებაზე მუშაობს. ამ კომიტეტთან ათი სპეციალური კომისია არსებობს: 1) საერთო ისტორიის, 2) საქართველოს ისტორიის, 3) ქართული ენის და ლიტერატურის, 4) უცხო ენების და ლიტერატურის, 5) ფიზიკის და ქიმიის, 6) გეოგრაფიის, 7) ბიოლოგიის და ვივიენის, 8) ფილოსოფიის, 9) სპეციალურ და ტექნიკურ დისციპლინების. გარდა ამისა კომიტეტთან არსებობს: 1) ტერმინოლოგიის კომისია, რომელსაც მეცნიერების ყველა დარგის საერთო ტერმინოლოგიის დამუშავება აქვს დაკისრებული. კომისიის უკვე გადაეცა დასამუშავებლად სხვა და სხვა სახელმძღვანელოებიდან ამოღებული 40,000 ტერმინი, 2) კომისია, რომელსაც ქართ. ლიტერატურ ენის შესამუშავებლად საერთო ყრილობის მოწვევა აქვს დაგადაცული. ამ კომისიამ უკვე დაამუშავა სპეციალური მოხსენებანი სხვა და სხვა სადავო საკითხებზე და 3) კომისია, რომელიც წერის და ხატვის მეთოდებს ამუშავებს. კომიტეტი აპირებს მიმდინარე წელში გამოსცეს სახალხო განათლების სამინისტროს სასწავლო სალიტერატურო პედაგოგიური ქურნალი.

სახურსათო თათბირი. ქალაქის თვითმმართველობასთან მოხდა საგანგებო თათბირი ცნობილ საზოგადო მოღვაწეთა მონაწილეობით ტფილისში სასურსათო საკითხის საქმისა და სასურსათო განყოფილების მოქმედების შესახებ. თათბირმა აღნიშნა დადებითი შედეგები სასურსათო განყოფილებაში, რომელიც მცხოვრებთა უფრო და უფრო ფართო წრეებს აწვდის იაფ და კარგი ღირებების პროდუქტებს. ამასთანავე აუცილებელ საჭიროებად იქნა ცნობილი ქალაქის სასურსათო განყოფილების მოქმედების გაფართოება და ამიტომ გადაწყდა ეხლავე აღძრან შუამდგომლობა მთავრობის წინაშე, რათა მან ტფილისის ქალაქის თვითმმართველობას მისცეს უპროცენტო სესხი სასურსათო განყოფილების ოპერაციების გასაფართოებად.

საფონდო ბირჟა. საგაქრო სამრეწველო პალატის კომიტეტმა დაასრულა დამუშავება და გადახილვა საფონდო ბირჟის წესდებისა. ამჟამად წესდება გაგზავნილი აქვს ფინანსთა მინისტრს. ფინანსთა მინისტრის საბჭოს მიერ განხილვის შემდეგ წესდება, გადაეცემა მთავრობას დასამტკიცებლად.

საქართველოს მეორე საეკლესიო კრება. 27 ივნისს, მართლმადიდებელთა სემინარიის ძველ შენობაში გაიხსნება საქართველოს მეორე საეკლესიო კრება. მუშაობაში მონაწილეობას მიიღებს პატრიარქ-კათალიკოსი, ეპისკოპოზები, და თითო ოლქიდან ოთხ-ოთხი წარმომადგენელი. ტფილისის სამრევლოდან არჩნულნი არიან: კ. ცინცაძე, და ი. მირიანაშვილი. გარდა ამისა დ. ნახუცროშვილი და რ. ერისთავი. კრების მუშაობის პროგრამა უკვე შემუშავებულია. პროგრამაში 20 საკითხი არის შეტანილი. მათ შორის 1) ვალანდინჯვა დებულებისა ქართული ეკლესიის შესახებ. 2) ეკლესიის სახელმწიფოდან გამოყოფა. 3) საეკლესიო სამმართველოს ორგანიზების შენახვა. 4) სარწმუნოების აღდგენა მცხოვრებთა შორის. 5) სამღვდლოების უფლებრივი მდგომარეობა ეკლესიის გარეშე. 6) საეკლესიო უქმეები და მათი რიცხვის შემოკლება. 7) ქორწინების და გაყრის შესახებ. 8) ქუთაისის პატრიარქის-ქათალიკოსის და სუბიეპ-აფხაზეთის მიტროპოლიტის არჩევისა. 9) ძმური შემოხვევის გაყოფის შესახებ და სხვა.

მასწავლებელთა კავშირის კრება. დღეს, შაბათს, 19 ივნისს, დილის 11 საათზე ბიუროს ბინაზე დანიშნულია სრულიად საქართველოს მასწ. კავშირის საბჭოსა და აღმოსავლეთ საქართველო. საშუალო სკოლების მასწ. კავშირის გამგეობის შეერთებული კრება. სთხოვენ, როგორც წევრებს, ისე მათ კანდიდატებს დაესწონ კრებას.

ქართ. სამუსიკო საზ-მა. ახლო მომავალში შესდება წლიური კრება ქართ. სამუსიკო საზოგადოებისა. ერთი წლის მიღწევაში გაგეგმვისა მეტად მრავალ ფეროვანი და ნაყოფიერი იყო, რაც მეტად სერიოზულ ყურადღებას მიიქცევს კულტურის მხრივ.

მოზილიზაციიდან განთავისუფლება. თავდაცვის საბჭოს დადგენილებით განთავისუფლებულ იქნან მოზილიზაციით გაწვევისგან ვახუშტაძე მომუშავე მებრძავნი.

ბათუმის აზრები

ვინაა ქესკინ-ზადე.

უვიც ადამიანის ბიჭ-ბუჭის კილოთი, მაგრამ, მაინც სხვა დაქირავებულ კაცის მიერ დაწერილ წერილში ეს თავხედი კაცი, აცხადებს რა თავის თავს „დამოუკიდებელ აჭარისტანის პირველ კაცად“, კატეგორიულად ამბობს, რომ ის „აჭარისტანის მთავარ სარდლად დანიშნა გენ. კუპ-კოლისმა, რაც სრულდებით არ უნდა უქვირდეს ვისმესო“!

საგნები სახელდეს ირქმევენ მაგრამ ნუ თუ ყველაფერი ასეა?.. ოლქში ანარქიის ცეცხლის დამნთებელი, სამუსლიმანო საქართველოს განმთავისუფლებელ კომიტეტზე გაბუტული იმპროვიზირებული ოფიცრობა არ მისცეს ქესკინ-ზადე, რომელიც თავისი შავი ხელებით კოშმარს ამეფებს ბედკრულ მხარეში, ძმა ძმას გადაჰკიდდა და თვით საოკუპაციო მთავრობისთვისაც სახიფათო, საფათოროკო მდგომარეობას ჰქმნის, ტერორის ქვეშ ჰყავს მშვიდობიანი მშრომელი ხალხი და ავარჯიშებს ძირკვა გლეჯავში.

ის ის კაცია, რომელიც ბალშევიკების ფულებით, თურქების ხელმძღვანელობით და სხვა ავანტიურების დახმარებით ბათუმის ოლქს იარაღში სხამს, ის კაცი, რომელიც ნახევრად ოფიციალურ პირთან ლაპარაკში იმაცად ამბობს, რომ როდესაც ხულოში ქართულ ჯარზე „გავიმბაჯვ“ გენ. კუპ-კოლისმა მომილოცა და მირჩია ქართველები დამეტყვევებიაო, ვინა ინგლისის მეგობარია?

„ნაშ კრაიზ“ დახურვა.

15 ივნისს, დილის 9 საათზე, დაბეჭდეს ბ. შმავესკის სტამბა, სადაც რუს შავრახმელების გაზეთი „ნაშ კრაი“ და „სედაი მილეტელთა“ ჯგუფის თურქული გაზეთი იბეჭდებოდა. ამბობენ, რომ ეს გამოიწვია ბათუმის ოლქში მოქმედ ყაჩაღთა ბრძოლის მეთაურის „სედ. მილეტელ“ ქესკინ-ზადეს წერილმა, რომელიც მისი ხელმოწერით 15 ივნისს „ნაშ კრაიში“ დაიბეჭდა და სადაც აშკარათ ამბობს, რომ ის „ინგლისის სარდლობამ დანიშნა აჭარისტანის რესპუბლიკის ჯარების მთავარ სარდლად, რაც სრულიად ბუნებრივია“.

ამავე დღეს 11 საათზე სტამბა ისევ გახსნეს და სტამბაში მომუშავეებმა მუშაობა განაგრძეს („სამ. საქ.“).

გრანგელის ბრძანება.

გრანგელის მიერ ბრძანება არის გამოცემული ყველა სამხედრო ნაწილებიდან უცხო სახელმწიფოთა ქვეშევრდომების განთავისუფლების შესახებ. სავთა შორის თავისუფლდება საქართველოს, სომხეთის, ფინეთის, ლატვიის ესტონეთის, ლიტვიის და პოლონეთის მცხოვრებნი. ყველა ამ პირთ, ვისაც წლოვანების მიხედვით ეხება ჯარში გაწვევა წინადადება აქვთ მიცემული ერთი თვის განმავლობაში სამხედროში გაემგზავრონ.

რეკვიზიციის აკრძალვა.

სამოქალაქო ნაწილის მთავარ-სარდლის თანაშემწის განკარგულებით ყველა რეკვიზიციები შეკვლილია და აკრძალულია. განკარგულების დამრღვევნი სამხედრო-საველე სასამართლოს გადაეცემა.

16 კომუნისტის საქმე.

სეგასტოპოლში დასრულდა 16 კომუნისტის საქმის მოსმენა, რომელთაც გრანგელის წინააღმდეგ შეთქმულების მოწყობა ბრალდებოდათ. განზრახული იყო გენერალი გრანგელის და სლაშვილის სეგასტოპოლიდან ჯანხოში გამგზავრების დროს რკინის გზის აფეთქება. 13 კომუნისტი დამნაშავედ იცნეს და სიკვდილით დასჯა გადაუწყვიტეს. განაჩენი სიმფეროპოლში სისრულეში იქნა მოყვანილი.

მოზილიზაცია.

გამოცხადებულია 21 და 22 წლიანების მოზილიზაცია. განზრახულია 35—38 წლიანების მოზილიზაცია.

საგაქო მოხალეთა სხე-რეზიდან.

საბაქო უწყებას ევალება, სხვათა შორის ყურის გდება, რომ ვინმე ჩვენი ტერიტორიიდან მთავრობის ნება დაუთვალად და საჭირო შემთხვევაში ბაგვადუხდელად არ გაიტანოს საზღვარ გარეთ რაიმე საქონელი და აგრეთვე არ შემოიტანოს ის მალულად დაარსებული ბაგის გადაუხდელი; ამ მოთხოვნების დამრღვევნი, როცა კი იქნებიან დაჭერილნი, ისჯებიან ხოლმე საქონლის კონფისკაციით პირველსა და მეორე შემთხვევაში და ამას გარდა კიდევ პირველ შემთხვევაში მათ ხდებათ ჯარიმათ საქონლის ორ-

ლია წერილი

ქუთაისის სამაზრო ერობის კომისიის.

პატივცემულო კომისიის! თქვენ ორ მისს, გამოჩინებულის თემის თავმჯდომარემ მათე გეგუჩაძემ მოგვწავით სოფ. ჭოგანის გამოჩინებულის თემის სამართველო ცენტრის შესახებ დავის გამოსარკვევად. მაგრამ თქვენ არ გაჩვენეს უკვე დიდი ხნიდან არსებული სოფ. აბაშა-გამოჩინებულში ძველი ცენტრის ქვის შენობა, რომელიც დიდი ხნია ნაყიდი აქვს მიწით გამოჩინებულის ყველა სოფლებს და რაც მთავრობის ნებართვით 1919 წლიდან შეერთებულია სადგურ საჯევანოსთან სატელეფონო მეთვლით. თქვენ არ გავაცვენს ჯგეროვანად აბაშის, ქვაყუდის და გორმალის სოფლების სიშორე საჯევანოსთან და არც მათი გეოგრაფიული მდგომარეობა. ასე რომ საქმე მხოლოდ ზერელეთ გამოგაძიებინეს და ახალი ცენტრის მაძიებლებმა ხელოვნურად დაგაჯერეს, რომ თითქოს ყველა სოფლებს სურდეთ სამართველო ცენტრად სად. საჯევანო, რომელიც დაშორებულია ქვაყუდის და გორმალის სოფლებს 12-13 ვერსით, რაც თქვენ სრულიად მხედველობაში არ მივიღიეთ. ამგვარად საქმე ცალმხრივად გადავიკრით და ცენტრად თქვენ საჯევანო გიყენით, რაზედაც ქუთაისი. ერ. გამგეობას 23 აპრილის თარიღით საბოლოოდ გადაუწყვეტია, რომ გამოჩინებულის თემის გამოგება საჯევანოში, უნდა იყოს გადმოტანილიო, რაც უკვე საგნებით შესაძლებელია თემის თავმჯდომარემ მ. ცეგუჩაძემ 12 მისს და გამგეობამ დაფუძნა. გომის თემის საზღვარზე სად. საჯევანოში. რომლის ძირითადი მცხოვრებნი გომის თემს ეკუთვნიან. აი ეს უნდოდან საჯევანოსთან ახლო მცხოვრებ ხმოსნებს და ხალხს ნაწილს თემის თავმჯდომარითურთ და ამგვარ მოხერხებულ საშუალებით შეისრულეს კიდევ თავიანთი სურვილი. ასეთი მოქმედება კი დიდ უკმაყოფილებას ჰბადებს აბაშის, გორმალის და ქვაყუდის მცხოვრებლებში და უჭირს ყველას, თუ რათ მოეპყარით ასე უსურადღებოდ ხსენებულ განაპირა სოფლებს და რატომ ასე უსამართლოდ შეიიბახა მათი ინტერესები? — რომ შესაძლებელი იყოს თქვენი ხელმეორეთ მოყვანა და საქმის „სწორ-სამართლიანობით“ გამოძიება, მაშინ, პატივცემულო კომისიის, თქვენც თითონ დანამდვილებით დარწმუნდებით, რომ თავისდა უნებურად, მეცდომაში ხართ შესული ძველი ცენტრის მოშლით, რომელიც შუაგულ ალავს არსებობდა საკუთარ შენობაში. ამასთან მე გადაჭრით ვიტყვი, რომ სწორედ საგაღდებულო იყო თქვენი, მოსვლა განსაკუთრებით ძველ ცენტრთან აბაშა-გამოჩინებულში, მაგრამ იქ თქვენ „განგებ არ მოგიყვანეს“, რადგან ძველ ცენტრს ვერ დაიწუნებდით და ვინც ასე მრუდით საქმე მოაწყო პირადად დანაშაულებით თქვენს და სამაზრო ერობის გამგეობის წინაშე და უფროსი კ. ადმოკრატის მისს სწორსამართლიანობის წინაშე“, რომლის ასე აბუჩად ავდებთ ვერავის ვერ უნდა გაგებდეთ.

გთხოვთ თქვენც რაიმე სიტყვით ამ წერილის საპასუხოდ გახეთის საშუალებით.

პატ. ხმოსანი და სარევიზიო კომისიის წევრი **მელქისედეკ თევზაძე.**

მაგი შეფასება და მეორე შემთხვევაში კი ხუთმაგი ბაჟი. როგორც საქონლის გაყიდვისთანავე, აგრეთვე ჯარიმიდანაც შემოსული თანხა ნაწილდება შემდეგ ნაირად: 30% ამა თუ იმ სახით შემოსულ თანხისა შედის ხაზინის სასარგებლოდ და დანარჩენი 70% კი ეძლევათ ჯილდოთ დაშვებულს ასე იყო ძველად, რუსეთის კანონით. საბაჟო უწყების მოხელეები განიყოფებიან ორ ჯგუფად: კანცელარიაში მომუშავენი და გარე-საწყობებში და რკინის გზის სადგურებზე—მოსამსახურეებთან. ამ უკანასკნელთა მოვალეობას შეადგენს საქონლის და მგზავრთა ბარგის მიღებადახდებ, შემოწმება, დაბაჟა—გაშვება ამასთან ყურის გდება, რომ ვინმემ კონტრაბანდით არ გაიტანოს და ან არ შემოიტანოს რაიმე. შრომა საზოგადოთ საბაჟოში დიდი და ნერვებ ამშლელია, მაგრამ ამ ორი კატეგორიის მოხელეების შრომის ინტენსივობა ერთმანეთისაგან ბევრით არაფრით განსხვავდება, პირველები უმეორებით ვერაფერს გააკეთებენ და მეორენი უპირველეთ.

გარე მოსამსახურენი იჭერენ ხოლმე კონტრაბანდ საქონელს, ვინაიდან მათ ევალებათ ეს მათი სამსახურის ხასიათისა გამო, მაგრამ საქონლის დაქვრის შემდეგ მთელი საქმის წარმოება და გაძლიერა შეადგენს შიგა-კანცელარიის მოხელეთა მოვალეობას და ამ გვარად ერთის დაწყებულ საქმეს აბოლოებს მეორე. ამ ნაირად ნაწილდება შრომა მათ შორის, მაგრამ ასე არ ნაწილდება მათ შორის სასყიდელიც; შიგა-მოსამსახურენი იღებენ, როგორც ყველა სხვა დაწესებულებაში მოსამსახურენი, მხოლოდ ჯამაგირს, გარე მოსამსახურენი კი ჯამაგირსაც იღებენ და კონტრაბანდ დაქვრის საქონლის გაყიდვიდან შემოსულ თანხის 70 პროც. კანცელარიის მომუშავეთ ამ ჯილდოში მონაწილეობა არ აქვთ. ისინი იღებენ მხოლოდ ჯამაგირს თვეში მაქსიმუმ 2000—2200 მანეთს, რაც დღევანდელ პირობებში შავი პურის ფასადაც არ კმარა. და ეს მაშინ, როცა მათი შრომა იმ მოხელეებზე, რომლებიც გარდა ჯამაგირისა 70 პროც., ჯილდოსაც ღებულობენ.

მკითხველმა განსაჯოს, თუ რა მუშაობის ხალისი ექნება მოხელეს, როცა ამნაირ უსამართლობას ხედავს და ისიც თავის თანამოსამსახურეებთან შორის. ამიტომაც იყო და არის, რომ შიგა მოსამსახურენი ყოველთვის ცდილობდნენ გარე მოსამსახურეებად გასვლას და საბაჟოს, განსაკუთრებით კი ტფილისის, კანცელარია—ბუხარაულტერია ხშირად თითქმის ცარიელი იყვნენ და ან ახალი გამოუცდელი მოხელეებით სავსე, რომელთაც გარე მოსამსახურეთ ამა თუ იმ მოხელის გასვლის შემდეგ მის ნაცვლად იღებდნენ ხოლმე.

ამ საკითხის უფრო სამართლიანად გადაჭრას სცდილობს, სხვათა შორის, — საბაჟო უწყების მიერ შემოქმედებული და იურიდიულ კომისიაში გასარჩევად გადაცემული კონტრაბანდის შესახებ კანონ-პროექტი, რომელსაც შეაქვს კოტაოდენი ცვლილება მოხელეთა შორის ჯილდოს განაწილებაში და სახელდობრ ის, რომ კონტრაბანდულ საქონლის გაყიდვიდან და ჯარიმიდან შემოსული ფულის იმ ნაწილიდან, რომელიც დაშვებულებს ურიგდება დღეს სრულიად ჯილდოთ, კანონ-პროექტით ნაგულისხმებია 25% მეტეს ამა თუ იმ საბაჟოს დანარჩენ მოხელეებსაც და დანარჩენი 75 პროცენტი კი ისევ დამკვერლებს. მაგრამ ეს ცვლილება არ შეცვლის არსებითად იმ უსამართლობას, ჯობრად და შურს მოხელეთა შორის, რომელიც ენლა არსებობს მათ შორის, ვინაიდან 25 პროც., ხსენებული ფულისა იქნება მხოლოდ წვეთი ზღვაში.

ამიტომ საჭიროა კონტრაბანდიდან შემოსული ფული, გარდა ხაზინის ნაწილისა, 1) ან სრულიად ნაწილდებოდეს თანასწორათ საბაჟო უწყების ყველა მუშა-მოსამსახურეთა შორის და არა მარტო მისი 25 პროცენტი.

2) ან საგნებით მიდიოდეს ხაზინაში.

პირველი წესი იქნება დამყარებული თუ მეორე, მეტი სამართლიანობა იქნება შემოღებული და მოხელეთა შორის მისიპობა ის უთანხმოება, რასაც ამ ქამად ადგილი აქვს ამ წინადაგზე.

შეიძლება ვინმემ სთქვას, რომ თუ მოხელეებს კონტრაბანდის დაქვრისათვის ჯილდო არ მიეცემა, კონტრაბანდის არ დაიჭერენ და გაუშვებენო, მაგრამ ეს გასამართლებელი საბუთი არ არის, ვინაიდან ასეთი მოხელე სამშობლოს მოხელე-მოსამსახურე კი არ იქნება, არამედ მოალაღატე და მას სახელმწიფო დაწესებულებაში კი არ უნდა ექნეს ადგილი, არამედ სულ სხვაგან.

ნგ. კაქელიძე.

დაიკარგა მოწმობა № 1256 ნადედა მიხეილის ასული ზემცოვის სახელზე, მიღებული ტფ. მილიციის უფროსის სამმართველოდან. გაუქმებულია ჩაითვალოს. 1522 3—2

დაიკარგა დროებითი მოწმობა № 1406 ნიკოლოზ ნიკოლოზის ძე პეტროვის სახელზე, მიღებული ალექსანდროპოლის ქალაქის მილიციის სამმართველოდან, გაუქმებულად ჩაითვალოს. 1530 3—2

დაიკარგა: 1. მოწმობა, მიცემული ხანასორის ბატალიონიდან; 2. ჯვრების მოწმობა; 3. კრილობის მოწმობა, 1-ლი კომისიის მიერ მიცემული; 4. ტფ. გუბერნიის კომისარისაგან მიცემული მოწმობა, ადგილობრივ ცხოვრების და 5. ომში დაჭრილ-დასახიჩრებულთა კავშირის ბარათი—ტიგრან ოგანინის სახელზე, გაუქმებულია ჩაითვალოს. უფ. 3—2

დაიკარგა ტფილისის ქალაქის გამგეობის მიერ მიცემული ვაჭრობის ნებართვა, ალექსანდრე გიორგის ძე ჯაფარიძის სახელზე, გაუქმებულია ჩაითვალოს. 1449 3—2

დაიკარგა ტფილისის ვაჭთა მე-5 გიმნაზიის კანცელარიის მიერ მიცემული მოწმობის მოწმობა № 36, ლევან სიმონის ძე ფორაქიშვილის სახელზე, გაუქმებულია ჩაითვალოს. 1456 3—2

დაიკარგა პასპორტი, მიცემული ზესტაფონის მაზრის სამმართველოდან 1012 წ. ვარლამ სანდროს ძე მაქავარიანის სახელზე გაუქმებულია ჩაითვალოს. 1451 3-2

დაიკარგა ნასყიდობის სიგელი, დამტკიცებული ტფილისის ოლქის სასამართლოს უფროს ნოტარიუსის მიერ 15 ივლისს 1885 წ. № 763 რეესტრით ტფილისის საქველმოქმედო საზოგადოების სახელზე, გაუქმებულია ჩაითვალოს. 1504 3—2

დაიკარგა ატესტატი № 598, მიცემული ტფილისის რეალურ სასწავლებლის კანცელარიის მიერ 1914 წ. და მოწმობა იმავე სასწავლებლის დამატებითი კლასის № 501. ივანე დავითის ძე სერგებიაკოვას სახელზე, გაუქმებულია ჩაითვალოს. 1518 3—2

დაიკარგა ატესტატი ტფილისის რეალურ სასწავლებლის კანცელარიის მიერ მიცემული 1914 წ. და დამატებითი კლასის დამთავრების მოწმობა 1915 წ. ალექსანდრე ტიტეს ძე ფეფელოვის სახელზე. გაუქმებულია ჩაითვალოს. 1519 3—2

დაიკარგა მოწმობა № 63 სტ. გიორგი ოქროპირის ძე ნიკოლაიშვილის სახელზე, მიღებული ტფ. პოლიტექნიკურ ინსტიტუტიდან, გაუქმებულია ჩაითვალოს. 1489 3—2

სავაჭრო სასურსათო სახედამხედველოს აგენტთა ყოფილ იონა დავითის ძე მინდელის სახელზედ სასურსათო განყოფილებისაგან მიცემული მოწმობა 1919 წ. ნოემბრის თარიღით გაუქმებულია, რასაც ქ. ვ. სასურსათო განყოფილება აცხადებს მოქალაქეთა საყურადღებოდ. 649 3—2

დაიკარგა საბინაო დავთარი რუსთაველის პროსპექტი, № 16 მდებარე სახლისა, რომელიც ექუთენის გოგრელაშვილს, გაუქმებულია ჩაითვალოს. 1490 3—2

დაიკარგა უფადო პასპორტი, მიცემული ტფილისის პოლიციისტერისგან დავით გრიგოლის ძე სალაღოვის სახელზე. გაუქმებულია ჩაითვალოს. 1393 3—2

დაიკარგა პასპორტი რებეკა შეფსელის ასული რეიზნერის სახელზე, მიღებული ბაქოში, გაუქმებულია ჩაითვალოს. 1467 3—3

დაიკარგა პასპორტი № 145 მიცემული ფოთის მდამო მოქალაქეთა სამმართველოდან, გრიგოლ ლევანის ძე გუნიას სახელზე გაუქმებულია ჩაითვალოს. 1473 3-3

დაიკარგა ტფილისის პოლიტექნიკურ ინსტიტუტის კანცელარიის მიერ მიცემული მოწმობა № 77 არუთინ მეყულაშვილის ძე ოგანოვის სახელზე გაუქმებულია ჩაითვალოს. 1474 3—3

დაიკარგა ატესტატი, მიცემული ოზურგეთის საქსოგ სახელოსნოდან ეკატერინე (ქეთევან) ვლადიმერის ასულის რამიშვილის სახელზე გაუქმებულია ჩაითვალოს. 1503 3—2

დაიკარგა პასპორტი ენოქ ამბარცუმიოვის ძე მიკიტრიჩიანის სახელზე, მიღებული ჯალალ ოღლის სოფლის სამმართველოდან. გაუქმებულია ჩაითვალოს. 1463 3—3

ნავთლულის რკინის გზის გვარდელი დიორიან ერმალოს ძე პაიქაძე აცხადებს, რომ 15 ივნისს მას გაუტყუეს სახლი, ბოროტ გამზრახველებმა სხვა ნივთებთან ერთად წაიღეს პასპორტი, მიცემული ერკეთის საზოგადოების სამმართველოს მიერ, სოც. დემ. პარტიის წევრობის მოწმობა, რკინის გზის უფასო ბილეთი სურათით და რევოლვერ „კოლტის“ ტარების ნებართვა. საბუთები გაუქმებულია ჩაითვალოს. 3—1

დაიკარგა პიროვნების მოწმობა № 266 მიღებული კონხარის ერობისგან ილიკო მასიკოს ძე გიორგაძის სახელზე. გაუქმებულია ჩაითვალოს. 1459 3—1

სავაჭრო სასურსათო სახედამხედველოს აგენტის რამიშვილს სალდათის ბაზარზედ ჯიბიდან ამოაქალეს სახედამხედველოს ბეჭედი ზედ წარწერით: „Торговый комисаръ Т. Г. О. С.“ რაც ცხადდება გაუქმებულია. 649 3—1

დაიკარგა პასპორტი მარტინ სერგის ძე მარკარიანის სახელზე მიღებული ოდესის ქალაქის უფროსისაგან (გრაღონაჩალიკისაგან) 1919 წ. გაუქმებულია ჩაითვალოს. 1419 3—1

დაიკარგა პირადობის მოწმობა № 136, გრიგოლ ივანეს ძე ქვადუას სახელზე, მიღებული ტფ. ქალაქის მილიც. უფროსის სამმართველოდან. გაუქმებულია ჩაითვალოს. 1426 3—3

დაიკარგა საბინაო დავთარი ანდრეევის ქ. № 91, მდებარე სახლი, რომელიც ექუთენის მართა ბაგდანოვის ასული გაუს. გაუქმებულია ჩაითვალოს. 1505 3—2

გრაფიკის წესდების მე-76 მუხლის მიხედვით

(კან. კრებ. ტომ. მე-11-ე ნაწ. მე-2 გამოც. 1913 წ.) ვაჭრობა-მრეწველობის დეპარტამენტი ამით აცხადებს, რომ მის მიერ მიცემულია შემდეგი დამცველი მოწმობები წარმოდგენილ გამოგონებებზე და გაუქმდებიან უპირატესობის (პრივილეგიის) მოცემის შესახებ:

1. 1920 წ. ივნისის 1-ს 1210 ნომრით ს. ვ. ვარდანანსკის მიკროპროდუქტზე.
2. 1920 წ. ივნისის 7-ს 1283 ნომრით გ. კ. ვალუსტრავის საშუალებებზე ტრამვაის მოტორიან ვაგონის კიბლანას ფურსოსი მის მორგებთან შესაერთებლად.

სამი თვის განმავლობაში, დღიდან ამ განცხადების გამოქვეყნებისა, ვაჭრობა-მრეწველობის დეპარტამენტი იღებს სათანადო დასაბუთებულ განცხადებებს იმის შესახებ თუ უკვე ცნობილია, ან შესულია ხმარებაში ესა თუ ის ზემოაღნიშნული გამოგონება, და ან თუ აქვს მას რუსეთის მიერ მინიჭებული უპირატესობა. 650 1—1

ვაჭრობა-მრეწვ. დეპარტამენტი

ამით ხელმეორეთ საყოველთაოდ აცხადებს, რომ საქონლის ნიშნის, საქარხნო ნახატის ან მოდელის დასამტკიცებლად აუცილებელი საჭიროა ზემოაღნიშნულ ნიშნებს უმთავრესი წარწერა ქართულ ენაზე ჰქონდეს ე. ო. ქართული წარწერა უფრო მეტი ხედვითი ეფექტს ახდენდეს, ვიდრე სხვა უცხო ენის წარწერები. საჯალდებულოა აგრეთვე ფირმის მისამართი ქართულად იყოს აღნიშნული. 651 1—1

გზათა დეპარტამენტის კანცელარია

ამით აცხადებს, რომ 20 ამა ივნისს, დილის 12 საათზე პლენარის ქ. № 50 (ყოფ. საავტომობილო განყ. შენობაში) დანიშნულია საჯარო ვაჭრობა გზათა სამინისტროს ყოფილი საავტომობილო განყოფილების ნივთების გასაყიდათ. ვაჭრობაში მონაწილეობის მსურველთა შეუძლიათ მიიღონ ცნობები ამ საგანზე გზათა დეპარტამენტის კანცელარიაში. 646 3—3